

ཨོ། ། གུན་མཁྱིན་སྒོ་བཟང་
ཡི་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
དཔལ་བཟང་པའི་རྣམ་ཐར།

ཆུ་མཚན་ལྷན་སྐྱོང་པའི་དཔལ་ལྷན་མཆོན་ཆུ་མཚན་ལྷན་ད།

༡༡། །ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་རྩེ་བཅུན་སྒོ་བཟང་
འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་
ཐར་བ་དཔག་བསམ་སྒྲོན་པ་
ཞེས་པ་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ཆུ་ཞབས་བྱང་མཉམ་བཟང་དགོན་མཆོག་ཆུ་མཆོས་མཇེད།

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

五世嘉木样传/嘉夏茸仓著. - 北京:民族出版社,
2005.11

ISBN 7-105-07402-7

I. 五… II. 嘉… III. 嘉木样五世 (1916-1947)
- 传记 - 藏语 IV. ①B949.92②B946.6
中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 143758 号

五世嘉木样传

著者	嘉夏茸
出版发行	民族出版社
地址	北京市和平里北街 14 号
邮编	100013
网址	www.e56.com.cn
印刷	北京艺辉印刷有限公司
装订	天华印刷装订有限公司
经销	全国各地新华书店
开本	850mm×1168mm 1/32
印张	22.5
印数	0001-1500 册
版次	2005 年 12 月第 1 版
印次	2005 年 12 月北京第 1 次印刷
定价	40.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话:010-64227665 58130509)

ཚོམ་ཐྱིག་འགན་འཁུར་པ། ཉིང་འཛིན་བཟུ་ཤིས།
责 任 编 辑： 当 增 扎 西

གཙོ་ཐྱིག་པ། དམ་ཚེས།
གཙོ་ཐྱིག་གཞིན་པ། ཆ་རིས་སྒྲུལ་བཟང་ཚོགས་མེད།
དངོས་གཞི་ཚོམ་ཐྱིག་པ། ཐང་སྐར་དབུས་རྒྱབས།
主 编： 丹 曲
副 主 编： 嘎藏陀美
执行编辑： 欧 嘉

༡༡། །ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བཟུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ དབལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར།

ཚོམ་མཐན།	རྒྱ་ཞབས་བྱང་སྒྲུལ་བཟང་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ།
དཔེ་རྒྱུན་མཐན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།
འཁྲུལ་སྒྲུལ་མཐན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གི་ཚོད་ཡིག་ཚོམ་ཐྱིག་ཁང་།
གནས་ལུགས།	པེ་ཅིན་ནི་མིང་ཡི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
ཐུག་ཁྱད་ཡང་གྲངས།	100013
ཁ་བར་ཡང་གྲངས།	010—58130076
བར་འདྲི་བམ་མཐན།	པེ་ཅིན་དབྱི་རུ་ལེ་པར་འདྲི་བམ་ཚད་ཡོད་ཀྱང་མི།
བརྒྱུད་འཛུང་མཐན།	རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སེ་མའི་ཞིན་ཀྱང་པེ་ཅིན་ཁང་།
དྲི་མཚད།	850mm×1168mm 1/32
ཤུ་ཤོག	22.5
བར་ཀྱི་མི་ཐྱིག་ཁེངས།	2005ལོའི་ཟླ་12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།
བར་ཁེངས།	2005ལོའི་ཟླ་12པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཁེངས་དང་པོ་བསྐྱེགས།
བར་གྲངས།	0001—1500
ཤིན་ཏོང་།	མོར་40.00

ཀུན་མཁྱེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་བྱུང་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ།

དཀར་ཆག

- མཚན་བརྗོད་དང་སྒྲིམ་པར་དམ་བཅའ་བ། (1)
- འབྲུངས་རབས་དང་འབྲེལ་བར་གསང་བ་རབ་འབྱམས་ལ་མངའ་
བརྟེན་ཚུལ། (7)
- ཡལ་འདབ་དང་པོ། སྐྱབ་ལྟམས་ཚུལ། (22)
- ཡལ་འདབ་གཉིས་པ། གདན་ས་ཆེན་པོར་མི་འཇིགས་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་
མངའ་གསོལ་ཚུལ། (38)
- ཡལ་འདབ་གསུམ་པ། སྐྱབ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་མཛད་པ་འགའ་དང་།
རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བཞེས་པའི་ཚུལ། ... (70)
- ཡལ་འདབ་བཞི་བ། ཆོགས་སྤྲ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་པའི་
ཚུལ། (93)
- ཡལ་འདབ་ལྔ་བ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་པ་བསྐྱེན་རྒྱལ་གྱི་
སྒྲིམ་པ་བཞེས་པའི་ཚུལ། (160)
- ཡལ་འདབ་དྲུག་པ། མོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མཛད་པའི་
ཚུལ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པ། (259)

ཡལ་འདབ་བརྟན་པ། དབྱས་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་ཞིང་སར་མཁས་གྲུབ་
བྱེ་བའི་བཞི་གནས་འབྲས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་དུ་ཚུལ་ཞུགས་མཛད་ཚུལ།

..... (293)

ཡལ་འདབ་བརྟན་པ། དབྱས་གཙང་གི་ཚྭ་གས་སུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
གྱི་མཛད་བཟང་མད་དུ་བྱང་བ་བཞུན་འགྲོའི་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་
ཚུལ།

(343)

ཡལ་འདབ་དགུ་པ། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤེས་གཡས་སུ་འབྱུལ་
བའི་ཚུལ་ལྟར་བྱག་ཐེབས་པའི་ཚུལ།

(462)

ཡལ་འདབ་བརྟན་པ། མདོ་ཁམས་སྤང་གྱི་ཚྭ་ས་སུ་བཞུན་འགྲོའི་
དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ།

(494)

ཡལ་འདབ་བརྟན་གཅིག་པ། རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་བསྟུ་བ། ...

(656)

ཡལ་འདབ་བརྟན་གཉིས་པ། མཛད་པའི་ཐ་མ་བཞུན་པའི་ཚུལ།

..... (681)

ཡལ་འདབ་བརྟན་གསུམ་པ། མཚན་སྒྲུལ་ཉི་མ་གསར་བའི་འཇུག་
ཞལ་མདོན་དུ་བཞུན་པའི་ཚུལ།

(699)

མཚན་བརྗོད་དང་རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡༡། །སྤོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་པའི་འོད་སྤང་.....
 ཅན། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གོམ་རྩྱའི་ཚེ་དྲག་འཁྱིལ། །བསྟན་ལ་སྤྱིབ་པའི་
 ལུན་སྟག་ལས་རྒྱལ་བ། །མཚན་ལུན་སྟག་མ་མཚན་གིས་རིང་དུ་.....
 སྤྱངས། །དྲི་མེད་མཁུན་པའི་མི་ལོང་གཅིག་ལའང་བདེན་གཉིས་ཤེས་
 བུའི་སྤང་བརྟན་བཟ། །མཐའ་དག་འགྲོ་བའི་སྟག་བསྟལ་ལུན་ཚོགས་
 མཐར་བྱེད་བཙེ་ཆེན་འོད་འཕྱེང་སྤང། །སྤྱིབ་བཞིའི་གཤེད་དུ་ཉག་
 པར་འབར་བ་རྣམ་འབྱེན་དམ་པ་ཉི་མའི་གཉེན། །ཚོས་དང་དེ་སྟེས་
 སྤོབ་མར་བཅས་རྣམས་ཡན་ལག་མཚན་གིས་ཉག་དུ་བརྟེན། །མ་
 སྤང་བཙེ་ཆེན་རྟོད་གྱིས་བཞུས་པ་རྒྱལ་ཀུན་མཁུན་རབ་འོད་གྱི་.....
 ཁམས། །རྣམ་དག་སྤང་པའི་མཁའ་ལ་མངོན་བཟ་བཅུ་དྲུག་ལང་
 ཚོའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །སྤྱིབ་གཉིས་སྟག་ཚ་དུམ་བུར་གཙང་པ་ཡེ་ཤེས་
 རལ་གྱིའི་འོད་རྒྱན་གྱིས། །མཐའ་དག་འགྲོ་བའི་ཡིད་གྱི་ལུན་པ་སྤང་
 ཅིག་ཉིད་ལ་བྱངས་འབྱེན་མཛོད། །ཡེ་ཤེས་རང་འོད་རྣམ་ལུང་ལྡིང་
 ཁང་དབྱས། །རྒྱལ་ཀུན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྩྱུ་ཡིག་ཁམས། །ཅོག་བུའི་
 ཉམས་གྱིས་རྩལ་པའི་དབྱངས་ལྟ་མོ། །ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་དབྱེས་
 དབྱར་ཅེན་པར་མཛོད། །མ་སྤང་ལྟག་བསམ་འཛིན་མར་ཡོངས་.....
 འབྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་འོ་མཚོ་རྒྱས་པའི་དབྱས། །རྣམ་དག་སྤོ་སྟེས་ས་
 བོན་གྱང་བོ་བསོད་ནམས་རྟོད་གཤེད་གྱིས་སྤྱིན་ཏེ། །ཉིང་འཛིན་
 སྤྱོད་པ་བཟང་པོའི་ལོ་འདབ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་མེ་རྟོག་རྟོད། །སྤྱོད་

བཞིའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བའི་གཤམ་སྒྲན་གྱི་པ་མ་གཅིག་ཏུ་
 བསེལ། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་འོད་གྱིས་བྱུང་བ་སྒྲན་པ་རྣོ་
 བཞད་དང་ལྷན། །དུག་མཆོན་དཔལ་གྱིས་མཛེས་པ་ཞབས་མཐིལ་
 འོར་བུའི་མེ་ལོང་རོར། །འཇམ་སྒྲིང་མཁས་བྱུང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་
 འོར་རི་མོ་མཛོན་འཆར་བ། །ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་ཞབས་པད་སྒྱི་
 གཙུག་རལ་བའི་ནགས་སུ་རོལ། །ཕ་ཞིབ་མཁྱེན་དཔྱད་སྤྱོད་པ་
 མཆོག་གིས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་གསང་མཛོད་ཡོངས་བབྱང་ནས། །
 འཇིགས་མེད་སྤྱོད་དང་སོ་རིག་རྣམ་བཞིའི་བྱུག་ཡངས་འགྲོ་བ་
 ཡོངས་ལ་ཞེར་བརྒྱངས་ཏེ། །ཕན་དང་བདེ་བ་མ་སྤྲད་འོར་མཆོག་
 ལྷག་པར་སྤྱོད་མཛོད་བྱུང་བའི་གདུང་འཆོབ་མཆོག །སྤྱོད་བའི་
 དབང་པོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱར་གྱིད་དང་ཞི་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་
 རྒྱལ། །སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་རྣམས་ཤིང་། །བྱུང་
 བསྐྱེད་ནམ་མཁའི་རོས་ལ་ངལ་གསོ་བ། །འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་
 ག་བྱར་བེགས་མ་ཅན། །གདུལ་བུ་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་པོ་གཙུག་གིས་
 མཆོད། །སྤྱོད་བཟང་བྱུང་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་ལ། །མི་འཇིགས་
 རྣམ་བཞིའི་དབྱང་གིས་མངའ་མཛོད་པ། །དབང་ལྷག་བརྒྱད་ལྷན་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལས་བསྐྱར། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འབྲལ་མེད་སྤྱོད་གར་
 བཞེན། །སྤྱོད་གཏེར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཀྱན་བཟང་སྤྱོད་པའི་ཅ་རྒྱལས་
 མཛོན་པར་ཆེན། །འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་འཇུག་དཀར་ཆོད་པ་
 འཆད་ཚོད་ཚུལ་པའི་སྤྱོད་འཕྲུང་འབྲིགས། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཡི་བེགས་
 མ་བྱུང་བསྐྱེད་མཁའ་ལ་འགྲེམས་པའི་བསང་གཏོར་མཁན། །གཤམ་
 པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཛོན་མཛོ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་གང་དེ་སྤྲོད་ཡང་

མཆོད། །གང་གི་གསང་གསུམ་ནམ་མཁའ་མེ་ལོང་ལས། །རྒྱལ་པ་
 རབ་འབྱམས་ཉི་མེ་སྐར་མའི་གཟུགས། །དད་ལྷན་དང་བའི་མཆོ་ལ་
 འཁོག་མེད་དུ། །ཤར་བའི་སྐྱེ་རབས་འཕྲེང་བ་བསྟགས་པར་འོས། །
 མ་ནོར་འཆད་པའི་འོད་སྟོང་འབྱེད་ལ་སྟོ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་ཉི་མར་
 མཚུངས། །ཚོམ་པ་དོན་གྱི་རོ་བཟང་བདེའ་བ་དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་བདུད་
 ཅིར་འགྲན། །ཚོད་རིག་སྤྱི་ཞིབ་ཆོ་ཤས་ཡོངས་གང་འཇམ་དབྱངས་
 ཡེ་ཤེས་ཐུག་བའི་མཆོད། །བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་
 མཚན་སྟོགས་བཅུར་སྟེལ་མཛད་མགོན་པོ་གང་། །གང་གི་གསང་
 གསུམ་མཛད་པ་བདུད་ཅིའི་མཆོ། །རྒྱལ་སྤྱི་བྱེ་བའི་མགྲིན་པར་
 འང་རྫོགས་མེད་ན། །སྟོ་རྒྱུད་སྟོགས་ཀྱིས་གཞལ་པར་མི་རུས་མོད། །
 ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་གཏན་བདེའི་མཆོད་སྟོན་ཉིད། །སྟོགས་རྒྱུད་དུག་
 རྒྱ་མངར་པོ་ཐུས་པས་མཁས་པ་མགྱ་བའི་སྟོག་རྩ་གཙོད། །སྟོ་
 བཏགས་འཇའ་ཆོན་རི་མོ་བསྟེགས་ཀྱང་སྟོང་པའི་མཁའ་ལ་ངར་གིས་
 ཡལ། །སྐར་འདེབས་རྒྱ་པོ་བུར་དུ་རྒྱག་པས་ངན་འགྲོའི་གཙོང་རྩང་
 ཟབ་མོར་རྒྱང་། །དེ་སྟེར་མཐའ་སྤངས་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་བསྟོད་འདི་
 ཐར་བའི་འཇུག་རོགས་ཡིན། །སྤྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་མེ་ལོང་རེར་ཡང་
 མཁའ་ཁྱབ་བཏན་གཡོའི་བཀོད་པ་འབུམ། །དུས་གཅིག་ཉིད་ལའང་
 གསལ་བར་འགོད་པ་མ་སྟེད་བྱང་འཇུག་སྟེ་མའི་འཕུལ། །བཙེ་ཆེན་
 རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་དང་འགྲོགས་སྐལ་ལྷན་དད་པའི་མཁར་ཤར་བ། །
 གང་གི་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲོ་ཕན་རི་དྲགས་
 གཟུགས་ཀྱིས་སྟེག། རྒྱལ་ཁྱིམས་སྤང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་དུར་སྟོག་
 མོས། །དུན་ཤེས་བག་ཡོད་སྐར་རགས་དམ་པོས་བསྟམས། །གཡོ་མེད་
 ཉིང་འཛིན་མཆོག་གི་ཨ་མེ་ཏ། །གསོལ་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ཡི་གཟི་བྱན་

འབར། །ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་རྟུང་པ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་བྱེད་བའི་མཁོན། །ཟུང་འབྱུག་ནོར་བུའི་མོ་བྲང་
 ཉམས་དགར་མི་དམན་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་མཚོག་ཏུ་འགྲོ་ཀྱན་སྤྱོད། །
 སན་དང་བདེ་བའི་སྤང་བ་དཀར་པོས་ཁོར་ཡུག་འཛིག་ཉེན་མཐའ་
 དག་བྱབ་བྱས་ཏེ། །ཐུབ་བསྟན་དབྱར་གྱི་དུས་སྟོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པར་མཛད་གང་ཙམ་མཚར་གཏམ་གྱི་སྤྱོད་གཞི་ཡིན། །སྟོགས་སྤྱང་
 འོད་དཀར་བཟ་བ་པར་བརྒྱའི་མིག། འོག་སྤྱོད་ཉེན་བུའི་ཚོགས་རྣམས་བག་
 སྟོན་དང་། །ཐར་བའི་སྤྱོད་ཁྲིའི་བསྟོད་པའི་འབྱུག་རོགས་མཚོག། སྤྱོད་
 རོན་ཉམས་བརྒྱུན་པའི་གཏམ་འདི་སྟེལ། །གསར་གསུམ་མི་ཟད་
 འདབ་སྟོང་གེ་མེར་རྒྱལ། །ཐུང་བའི་བདེ་བ་མཛོན་འདྲིན་སྤྱོད་མ་ར། །
 དད་གུས་གསོག་ཟུང་བསྟོད་པའི་རྒྱུས་གར་གྱིས། །དོན་གཉིས་སྤྱོད་
 ཚོགས་མ་སྤྱོད་བསྟུང་འདི་བསྟོན། །

དེ་ཡང་བཟང་པོའི་བསྟེན་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་མཚན་སྟོན་གྱི་
 རོལ་མོ་ལེགས་བྱིས་མགྱོན་པའི་ལམ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟུགས་པ་འདི་ལ།
 རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་ཉེན་མོར་བྱེད་པ་སྟོང་སྟག་བྱོན་དང་འབྱོན་
 འབྱུར་གྱི་ཚོགས་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་གཞོན་ཏུའི་གནས་སྐབས་ནས་
 གྲང་། པར་གཞན་ལས་པར་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་བསྟུགས་བརྗོད་ཀྱི་
 རོལ་མོ་སྟོན་ལ་འཛེབས་པ་དང་སྟོན་ཏུ་གིས་པ་བརྗོད་པའི་ལེགས་
 སྟོན་གྱི་མེ་རྟོག་སྟོགས་བཅུའི་བདེ་བར་གསེགས་པ་མཐའ་དག་གིས་
 འཁོར་བར་མཛད་པ། རྣམ་འདྲེན་ཤུག་སེཛེའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་བསྟེན་རྒྱ་
 བཅས་ཀྱི་ནད་མ་ལུས་པ་ཅད་ནས་འཛོམས་པའི་གསོས་སྟོན་དམ་པ་
 དང་། རྣམ་དཀར་གྱི་བདེ་དགེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་གཅིག་

བུ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་མཆོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། འཕྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 སྟན་གཅིག་ལྟ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བཟུན་པ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན། འཕྲོ་བའི་
 སན་བདེ་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་སྤྱགས་ལ་བཅགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ནི་གང་། རྒྱ་ནི་ཅི། རྒྱལ་གང་གིས་དྲི་མ་དང་བུལ་བར་བྱེད་
 པར་འབྱུར་སྟམ་དུ། རོན་དེ་ཁོ་ན་སྤྱགས་གྱིས་དཔོངས་ཏེ་རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་པོད་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སོགས་ཡངས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱལ་བཟུན་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་
 ལས་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་གྱི་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་གྱུར་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་གྱི་སུན་བདེ་ནི། །མ་ལུས་
 རྒྱལ་བའི་བཟུན་ལས་འབྱུང་། །བཟུན་པའི་རྒྱ་པོ་འཕེལ་བའི་གཞི། །
 དགེ་འདུན་རྒྱ་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞེ། །ཞེས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་དང་
 བཅས་པའི་རྐྱེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲལ་ཡུག་གྱི་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་
 དག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཞི་ནས་མི་སྤྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་
 པོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བཞེན་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་གལ་ཆེ་བ་ཡང་། མན་
 དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་མགོ་ནི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་
 བཟང་བ་ཡང་། །དེ་ལ་དད་དང་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་སོགས། །ཡོན་ཏན་
 གུན་འབྱུང་གུན་གྱི་གཉེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ།
 དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་དེ་ཡང་།རང་གི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅམ་གྱི་
 རྫོངས་ཞེན་དང་ལྷ་རྒྱུགས་གྱིས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཡིན་
 ཕྱིར་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མཐོང་བས་དབང་རྩོད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་
 དད་པའི་གཞི་རྒྱགས་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པས། རྒྱལ་དེ་

ནི་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་བ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དད་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

འབྲུངས་རབས་དང་འབྲེལ་བར་གསང་བ་རབ་ འབྲུམས་ལ་མངའ་བརྟེན་ཚུལ།

དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་པའི་སྟག་བསམ་མཛད་
དུ་བྱུང་བའི་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྦྱབ་
པའི་ཁྱད་ཕྱག་མཆོན་དུ་བཞེས་ནས། སྟེ་པོ་གཞན་པལ་ལོ་ཅེས།
སྟེང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅམ་ཡང་བྱ་བར་དཀའ་བའི་རྒྱལ་
ལས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་བྱུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་རྟེ་ཐར་བ་
མཆོག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཁྱི་
འཕང་མཐོན་པོར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
མཐོན་དུ་མཛད་དེ། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཁོང་ཁམས་རབ་འབྲུམས་
རྣམས་སུ་སྦྱལ་བའི་བཀོད་པ་སྟོམས་པས། སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་
བསྐྱས་(འདུས)་པ་བསྐྱས། བསྐྱས་པ་སྦྱོན། སྦྱོན་པ་གྲོལ་བར་མཛད་
པའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ། གུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་རྩི། རྩོམ་པ་ལྟོས་སྟོང་འཇམ་
དབྱངས་ཡི་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་
ནས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་ནི། དཀྱིལ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས། ཁྱེད་ནི་རྩོན་དུས་དཔག་མེད་
བསྐལ་བ་ནས། །སངས་རྒྱས་གསེར་བྱབ་དུང་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད་དེ། །

འགྲོ་ཀྱན་སྒྲོལ་བའི་ཁྱེད་ཆེན་རབ་བཞེས་པས། དམ་བཅས་སྒྲོན་
 ལམ་གྲུབ། ཅེས་སོགས་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་བྱབ་
 གི་སྒྲོན་སྒར་བྱགས་བསྐྱེད། རྒྱལ་སྒྲོན་སྒྱུངས་གསུམ་མཐར་སྒྲིབ་པར་
 བྱགས་ཉམས་སུ་བཞུར་བར་མ་ཟད། རྣམ་འབྲེན་ཀྱན་གཟིགས་རོ་
 བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། རྒྱུ་བཅུན་འཇམ་.....
 དཔལ་དབྱངས་དང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
 པ་དེས་ན་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རོ་འཛིན་གྱི་མདོར། འདི་ནས་
 བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོན་རོལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་
 མཉམ་པ་མེད་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེའི་རིགས་མཆོག་ཅེས་
 བྱ་བ་བྱང་ཚུལ་འོད་སྒྱུངས་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། འོད་.....
 སྒྱུངས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་ཉམས་པ་མེད་པར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྐྱེའི་རིགས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་བྱང་བ་དེ། གཞན་ཞིག་
 ཡིན་སྟམ་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་སེམས་ཤིག འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་
 བྱུར་པ་འདི་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེའི་རིགས་
 མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་བྱུར་རྟོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་མེད་
 པའི་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་མཛད་ཟིན་ནའང་། རྒྱལ་སྐྱུ་གཞོན་ནུའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྒྲོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་དེ་བཞིན་.....
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་སྒྲོ་མེད་བྱང་ཚུབ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོར་རིགས་མ་སང་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྒྱུར་བའི་
 དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་འབྱུལ་བསམ་
 གིས་མི་བྱུང་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་བྱུར་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱེ་
 བ་སྤག་ཁྱིག་བརྒྱ་ཉིང་གི་ཡབ་དང་ཡུམ་ལྟ་བུའོ། ། སངས་རྒྱས་བྱེ་

བ་སྒྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤྱང་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་སྟོན་པའོ། ཞེས་སོགས་
 མཆན་བརྗོད་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟེ་
 བསམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་མ་ཟད། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་
 ལས། ཤར་རྩོམ་གདན་གྱི་བྱང་སྟོགས་ན། །གནས་ཤུར་རྒྱལ་བོད་ཅེས་
 བྱ་བ་ཡོད། ཅེས་དང་། གྱེ་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྟུན་རས་.....
 གཟིགས། །ཡུལ་བཟང་ཤིས་འབྱུང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིང་། ཞིང་དེ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་མཁུན་བཟུན་པའི་རྩོམ་སྟེ་
 འཕྲིང་བརྒྱད་རྣམས་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོའི་མཆན་སྟེ་དང་.....
 བཅས་གསལ་བར་ལུང་བཟུན་པ་མཐུན་སྤྱང་དུ་སྟབ་ལ། མ་ཅིག་གི་
 ལུང་བཟུན་རྣམས་སུ་ཡང་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་ལུང་
 བཟུན་པ་མང་བས་ཟ་མ་ཉོག་བཞོད་པའི་མདོ་སོགས་ལས། སྟུན་
 རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྟོན་སྟེ་ཆ་ཤས་རྣམས་ལས་ཆངས་པ་
 དང་དབང་པོ་མཁས་པ་པཎྜི་ཏ་དང་རྒྱལ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟུལ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་
 རྩོམ་ལ་མེ་ཆེར། སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དོན་
 ཆན་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་དུ་བཟུས་ནས་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལ་བཟུན་
 པའི་སྐབས་སུ། གང་ཞིག་དད་པའི་སྟོན་ནས་མཆན་ཅམ་འཛིན་པ་
 ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། སྟེ་རྣམ་པར་
 འབྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟུན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 འདིར་སྟོར་འོས་ལ། སྟུལ་སྟེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་མ་འོངས་ལུང་
 བཟུན་ལས། འཕྲིང་རྩོག་འགའ་ཞིག་འཛིན་པ་སྟག་རྩོར་གྱི།
 སྟུལ་པ་དགོ་སྤྱང་གཅིག་ཅམ་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བའི། །མདོ་སྟགས་དམ་ཆོས་སྟུན་བར་ཉི་མ་.....

འདྲ། །སྐལ་ལྷན་པ་རྫོང་ཆལ་སྒྲིན་འཁྱུར་བ་ལ། །སྐབས་དེར་ཉི་མའི་
 གཉེན་ནི་ཁོ་ཙམ་ལ། །ཞེས་དང་། མ་ཅིག་གི་གཏེར་ཡིག་ལས། ལྷག་ན་
 རྩོམ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྐལ་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་བའི་ཡུལ་དུ་
 འབྱུང་ཞི། གདུལ་བུའི་བཀའ་བབས་ནི་མདོ་ཁམས་སྤང་དུ་འབྱུང་བར་
 འཁྱུར་རོ། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་
 རྣམས་ལྷག་ན་རྩོམ་རིགས་སྐལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཕྲེང་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
 པ་ལྷག་རྗེས་ལ་རོ་བོ་མཆོག་དཔལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །
 འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་གསུམ་གཅིག་དུ་འཁྱུར་བས་མི་འཐད་
 རོ་སྒྲམ་པ་འབྱུང་མིན་ཀྱང་དེ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྟུས་ལས། འགྲོ་བ་འདི་
 དག་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རི་མ་
 བཟང་ལྟར་སྤང་། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བུ་གཅིག་བུ་ཉིད། །གཅིག་
 བུའི་ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་འབག་དང་ཆས་མི་
 འདྲ་བའི་གཟུགས་སྤྲུལ་ཆོགས་སྤྲུལ་པའི་རྩུ་བག་ལ་བཞེན་ནས་གར་
 མཁན་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མང་པོའི་མིག་བསྐྱར་བ་དང་། དཔར་
 སེར་ལ་སྐགས་པའི་ཁ་དོག་རེ་རེའང་རི་མ་མཁན་བཟང་པོའི་རྣམ་
 པར་རྟག་པའི་བྱེད་པ་ལས་གཟུགས་སྤྲུལ་ཆོགས་སྤྲུལ་འཆར་བ་བཞེན་དུ།
 རྟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཞི་ཁོ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་
 གདུལ་བུའི་ཁམས་མས་དང་མཐུན་པར་དཔལ་པ་རིགས་བསྐྱུ། དེ་
 ཉིད་རིགས་ལྷ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་
 གི་སྤྲུལ་སྐགས་སྤྲུལ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གར་འགོག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
 གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་གདམས་སྤྲེགས་བཅའ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་
 རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཉིད། །ཐ་དད་ཉིད་དུ་ག་ལ་འཁྱུར། །སེམས་